

Aan de leden van de adviesraad sociaal domein

behandeld door Mart oude Egbrink

afdeling MO

telefoon

Ons kenmerk 1627-99-MO-M

uw kenmerk

bijlagen 1

Steenwijk
(verzendsdatum)

Onderwerp Reactie op advies ASD inzake visienotitie Veerkracht en vitaliteit & Beleidsplan sociaal domein 2017 - 2020

Geachte adviesraad,

Vanaf 1 januari 2015 heeft de gemeente er extra taken op het gebied van zorg, jeugd en werk bijgekregen. De gemeente heeft ervoor gekozen om eerst de overgang van die taken vanuit het Rijk naar de gemeente goed te organiseren en pas daarna te kijken of en zo ja, welke veranderingen nodig zijn. Eind 2014 zijn voor de jaren 2015 en 2016 beleidsplannen vastgesteld over werk, jeugd en zorg. Nu zijn we bezig met het vervolg.

We hebben een Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2020 gemaakt. Hierin staan de uitgangspunten voor ons beleid voor de komende jaren. We hebben ervoor gekozen om één beleidsplan te maken waarin alle werkvelden van het sociaal domein aan bod komen. Op die manier zorgen we voor onderlinge samenhang tussen al deze werkvelden.

Op 9 juni jl. heeft u advies uitgebracht over het concept beleidsplan. Daarnaast heeft u 11 april jl. advies uitgebracht over de visienotitie Veerkracht en vitaliteit. Over deze visienotitie is besloten deze onderdeel te laten uitmaken van het beleidsplan. We willen u hartelijk bedanken voor uw waardevolle adviezen. Nu we advies van u op beide stukken hebben ontvangen en het beleidsplan aan de raad aanbieden ter vaststelling geven wij graag onze reactie op uw adviezen.

Allereerst gaan we graag in op uw adviezen inzake het beleidsplan. U geeft aan dat u de integrale aanpak in het beleidsplan, de ambitie en de inzet op de transformatielijnen preventie en verbindingen onderschrijft. We zijn verheugd dat u deze fundamenten onderschrijft.

De omvang van het beleidsplan nodigt volgens u niet uit tot een brede inspraak. Een uitgebreide samenvatting van het plan zou de toegang tot meedenken vergroten. Wij zijn het met u eens dat de omvang van het stuk op het eerste gezicht een belemmering kan zijn voor het meedenken. Tegelijkertijd zijn wij van mening dat het bijna onmogelijk is om de transformatieopgave in het gehele sociale domein voor een periode van vier jaar in veel minder dan 41 pagina's (de omvang van het basisstuk) te beschrijven. Wij hebben getracht het stuk toegankelijk te maken door een onderscheid te maken tussen een relatief beknopte basis van het beleidsplan en nadere informatie in bijlagen weer te geven. Om de leesbaarheid te vergroten, hebben we een samenvatting opgenomen.

Terecht geeft u aan dat de ondersteuning bij het vergroten van de zelf- en samenredzaamheid een tijdelijk karakter kan hebben, maar dat blijvende ondersteuning mogelijk moet zijn wanneer de doelen niet gehaald kunnen worden. Wij zijn ons er dan ook van bewust dat sommige inwoners permanent ondersteuning nodig zullen hebben en het onze verantwoordelijkheid is om deze ondersteuning te bieden.

U benadrukt de ruimte die nodig is om passende oplossingen te vinden voor de hulpvraag van inwoners. Aan inwoners en hulpverleners moet de ruimte worden geboden om eigen oplossingen te vinden en deze ruimte moet duidelijk worden aangegeven aan inwoners. Als college zijn wij het hier volledig mee eens. Transformatie vergt nieuwe passende oplossingen, waarbij niet de bestaande 'zorgproducten' leidend zijn, maar de ondersteuning die daadwerkelijk een antwoord biedt op de hulpvraag van inwoners. Dit staat verwoord paragraaf 5.1. Echter, de ruimte die we inwoners en hulpverleners willen bieden, kan op gespannen voet staan met de opdracht om de middelen voor ondersteuning effectief en efficiënt in te zetten. Immers, van lang niet alle innovatieve oplossingen staat het effect overtuigend vast. Dit dilemma is waard om nader verkend te worden en we zouden graag van de Adviesraad een advies ontvangen hoe wij met dit dilemma om kunnen gaan. Naar aanleiding van dit advies is paragraaf 5.1 aangepast, in die zin dat ook de ruimte die de inwoner heeft om de eigen oplossing te vinden wordt genoemd.

Tevens onderschrijven wij het belang van toegankelijke en begrijpelijke informatie. Hiervan moet deel uitmaken de informatie over de mogelijkheden en grenzen om eigen oplossingen te vinden. Wij zullen dit aandachtspunt meenemen bij het verbeteren van de toegankelijke informatie (onderdeel van de transformatielijn preventie). In paragraaf 6.3.1, onderdeel 'elementen van de transformatielijn preventie' is derhalve de tekst achter het tweede gedachtestreepje aangevuld met de mogelijkheden voor innovatieve oplossingen.

Een ander punt dat door u aangedragen wordt, is dat om inwoners hun eigen oplossingen voor de hulpvraag te kunnen laten vinden, ook ruimte in regelgeving nodig is, waarbij richtlijnen helder en simpel worden opgesteld. U stelt daarom voor om een vierde hoofddoel in het beleidsplan op te nemen: de regelgeving binnen het sociaal domein wordt helder vormgegeven. Het is voor ons niet geheel duidelijk wat hier bedoeld wordt. Wanneer de Adviesraad bedoelt dat de regelgeving niet te ingewikkeld geformuleerd mag zijn, dan wijzen wij u er op dat soms complexe formuleringen nodig zijn om zorgvuldigheid en precisie te bereiken. Wanneer u hier bedoelt dat de regelgeving heldere kaders moet geven, dan wijzen wij er op dat ons streven naar innovatieve oplossingen en maatwerk maakt dat de regelgeving niet altijd strak geformuleerd kan zijn.

U stelt dat de gemeente ruimte moet geven aan eigen ideeën en initiatieven, ook al lijken deze in eerste instantie niet te stroken met het gemeentelijk beleid. Regelgeving moet soepel worden gehandhaafd. Scherp opdrachtgeverschap mag niet inhouden dat de eisen zo hoog worden gesteld dat het kleine initiatieven onmogelijk wordt gemaakt mee te doen en zich te ontwikkelen. Volgens ons bestaat er een spanning tussen de ruimte die nodig is om onorthodoxe oplossingen te vinden en de regelgeving die nodig is om (kwetsbare) inwoners te beschermen tegen bijvoorbeeld dubieuze zorgverleners. Bovendien hebben wij de plicht een betrouwbare overheid te zijn. Inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat wij de regelgeving adequaat toepassen. Anders dan de Adviesraad zijn wij daarom van mening dat een gemeente terughoudend moet zijn met het al te soepel hanteren van de regelgeving.

In uw advies stelt u ook een vraag: op welke risico's doelt de gemeente wanneer in het concept beleidsplan is aangegeven dat de gemeente samenwerkt met andere gemeenten wanneer dit ertoe leidt dat (...) de samenwerking bijdraagt aan het beter beheersbaar maken van risico's. Het gaat hierbij primair om financiële risico's en maatschappelijke risico's (zoals het wegvallen van zeer gespecialiseerde zorg).

Aanvullend op het advies op het beleidsplan gaan wij ook graag in op uw advies inzake de visienotitie Veerkracht en vitaliteit. Deze notitie wordt immers integraal onderdeel van het beleidsplan.

Een eerste opmerking van uw advies betreft dat kwetsbaarheid en eventuele ondersteuning ook een tijdelijk karakter kunnen hebben. Het is dan ook van belang dat het zoeken naar en realiseren van ondersteuning op een eenvoudige wijze kan plaatsvinden. Wij zijn ons er van bewust dat sommige inwoners tijdelijke ondersteuning nodig kunnen hebben en dat het ook daarom van belang is dat deze eenvoudig, snel en tijdelijk ingezet kan worden.

U vervolgt uw advies met de constatering dat eigen kracht van kwetsbare burgers niet overschat moet worden. Als college onderschrijven wij dit en dat is de reden dat ons beleid er op gericht is om vangnetvoorzieningen in stand te kunnen houden voor de mensen die dit, al dan niet tijdelijk, nodig hebben. Waar nodig zal er dus altijd een vangnetvoorziening zijn.

Een derde punt van uw advies is dat het van groot belang is dat de sociale infrastructuur op peil blijft en dat daar zo nodig in geïnvesteerd wordt. Ook dit belang onderschrijven wij als college. We hebben daarom als onderdeel van de transformatielijn preventie het voornemen opgenomen om te onderzoeken wat we als gemeente nog meer kunnen doen om – met name in krimpende gebieden – de onderlinge verbanden tussen mensen te versterken.

Met betrekking tot laaggeletterdheid geeft u aan dat ook in de preventie hier aandacht aan geschonken moet worden. Als college zijn wij het hier volledig mee eens en hebben daarom ten aanzien van het bestrijden van laaggeletterdheid een concreet subdoel opgenomen hoofdstuk 4 van het beleidsplan. Daarnaast is bijlage 2, onderdeel 9 aan dit onderwerp gewijd.

Tot slot pleit u voor heldere informatie over toegang en ondersteuning. De mogelijkheid van een onafhankelijke cliëntondersteuning moet nog beter onder de aandacht van cliënten en hun netwerk worden gebracht. Wij onderschrijven het belang van toegankelijke en begrijpelijke informatie. Het verbeteren hiervan (inclusief informatie over de mogelijkheid van cliëntondersteuning) is onderdeel van de transformatielijn 'preventie' (zie paragraaf 6.3.1). Op dit moment wordt elke cliënt schriftelijk op de hoogte gesteld van de mogelijkheid om gebruik te maken van kosteloze onafhankelijke cliëntondersteuning.

In zowel uw advies op het beleidsplan als dat op het visiedocument geeft u aan dat u graag verder betrokken wilt worden bij de verdere uitwerking en dat u zich in zal zetten uw achterbannen zoveel mogelijk bij de op te stellen adviezen te betrekken. Wij hechten veel waarde aan de inbreng van cliënten, onder meer bij de uitwerking van de transformatielijnen. We zijn dan ook blij dat de Adviesraad zich zal inspannen om haar stem te vertolken in de zoektocht naar transformatieoplossingen.

Aanvullend op uw eigen adviezen zijn er gedurende de inspraakperiode, die liep van 3 mei tot en met 14 juni, zienswijzen binnengekomen van andere belanghebbenden. Om u daar ook zicht op te geven is bij deze brief een verslag bijgevoegd met een samenvatting van de zienswijzen – waaronder die van u – en datgene wat er mee gedaan wordt, of dit heeft geleid tot wijzigingen in het concept beleidsplan en wat de argumenten hiervoor zijn.

Met vriendelijke groeten,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas